

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת נזיר

דפים כח - לה, פרשת האזינו תשע"ז

דרך ישרה תמצית הדף

צדף כח-ל

- *הפרה בתגלחת טהרה. *מדיר בנו בניזיר. *מגלח על נזירות אביו. הדרן!
- א. עד מתי הבעל יכול להפר את נזירות אשתו בתגלחת הטהרה 1. לת"ק עד שיזרק אחד מהדמים כיון שמותרת ביין. 2. לר"א עד שתגלח דקסבר שעדיין אסורה ביין ואיכא ניוול. 3. לר"ע אפילו משנשחט אינו יכול להפר משום הפסד קדשים והא דמהני זריקת הדם שלא לשמן ע"מ להתיר בשר באכילה ה"מ בשלמים אבל לא בחטאת. 4. לר"מ אפילו בתגלחת הטהרה יפר כיון שאומר אי אפשי באשה מגולחת, ולת"ק יכול דווקא בתגלחת טומאה לומר אי אפשי באשה מנוולת דקסבר אפשר בפאה נכרית ולר"מ איידי דזוהמא לא ניחא ליה.
- ב. האיש מדיר את בנו בניזיר לרבי יוחנן הלכה למשה מסיני ולר"ל כדי לחנכו במצוות, והשמועות לר"ל 1. אשה אינה מדרת, כיון שפטורה ממצות חינוך. 2. דווקא בנו ולא בתו, כיון דפטור מלחנכה. 3. נדרים נמי, וקמ"ל נזירות דאיכא ניוול. 4. מיחה הוא או קרוביו פטור, מכיון דאיכא בזיוני לא נחשב. 5. מגלח ועושה הקפה, דקסבר אתי חינוך מדרבנן ודוחה הקפה דרבנן. 6. מביא קרבן, דקסבר חולין בעזרה אינו דאורייתא. 7. אם נטמא מביא צפורין והכהן אוכל מליקה דהויא נבילה דקסבר כרבי יוסי בר"י דאין שחיטה לעוף מן התורה, והא דאמר שחטאת העוף הבאה על הספק אינה נאכלת דהוקשה זבה לזב שמביא על הודאי ועל הספק מאותו המין אבל בנקיבה אינו נאכל דהוי שני איסורין מפרשינן דמתחזיא כשני איסורין. 8. לרבי מדיר עד שבנו יביא שתי שערות ולרבי יוסי בר"י עד שיגיע לעונת הנדרים, להו"א פליגי אם הדרת בנו בניזיר הויא הלכה או חינוך, ודחי דלכו"ע הויא הלכה ופליגי אם מופלא הסמוך לאיש דאורייתא, או דלכו"ע משום חינוך ומופלא דרבנן ופליגי האם חינוך דרבנן דוחה, ומייתי מעשה דר"ח נבדק לר"ג לשערות ולרבי יוסי לעונת נדרים וקבל נזירות בשביל עצמו ולרבי אם הביא שתי שערות באמצע צריך שתי נזירות.
- ג. מי שהיה אביו נזיר והפריש מעות סתומין ומת ובנו אמר הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא חל, ולרבי יוסי דווקא שהיה נזיר יחד עם אביו וזהו הלכתא ואינו נוהג אף בבת יורשת. והאיבעיות 1. היו לו שני בנים נזירים האם כל הקודם זכה או יחלוקו. 2. האם כשיש בכור ופשוט נוטל פי שנים כדין ירושה או דזהו רק בחולין. 3. אביו נזיר עולם והוא נזיר סתם או איפכא. 4. אביו נזיר טמא והוא

טהור או איפכא, ועלו בתיקון.

הדגן עלך פרק רביעי!
פרק חמישי – בית שמיני

צדקה לא – לג

*הקדש טעות. הדרן!

א. הקדש טעות לב"ש הוא הקדש ולב"ה אינו הקדש, והמקרים 1. הקדיש שור שחור שיצא מביתו ראשון ויצא לבן ובן דינר זהב ועלה של כסף או חבית יין ועלתה של שמן, דב"ש להו"א ילפי תחילת הקדש מסוף הקדש שתמורה חלה אפילו בטעות ודחי שיהא לכי מגליא מלתא, לר"פ דאמר לכשיצא איירי שאמר לכשיצא ראשון וטעמייהו משום דאטעיה לדיבורא קמא, ולאביי איירי שכבר יצאו ואמר שמקדיש את השחור הראשון וכוונתו לראשון אף אם היה לבן, ואמרינן שמקדיש בעין רעה דאוכמא בחיורא לקי. 2. מי שנדר בנזיר ונשאל לחכם ואסרו מונה משעה שנדר, ומייתי מי שנזר ועבר על נזירותו לת"ק עליו לנהוג כימים שנהג היתר ולרבי יוסי דיו שלושים יום, ומתני כרבי יוסי והכא בנזירות מרובה או כרבנן ותני כמשעה שנזר. 3. נשאל לחכם והתירו והיתה לו בהמה מופרשת תצא ותרעה בעדר ומכאן הוכיחו ב"ה שהקדש טעות אינו הקדש, וב"ש ענו מהקורא לתשיעי ולאחד עשר עשירי דקדוש ודחי שקדושתו מקרא ולא מחמת השבט, ומייתי ר"נ במעשר דטעותו ולא כוונתו ולר"ח כ"ש כוונתו, ולר"נ לא אמרי ב"ה מה למעשר שאינו קדוש בכוונה משום דק"ו הוא ונדחה דהקדש תלוי בדעתא דמריה. 4. מי שנזר וראה שבהמתו נגנבה קודם לכן אינו נזיר, וכאשר עלו נזירים מהגולה וראו שביהמ"ק חרב נחום המדי התירן ולחכמים רק מי שנזר לאחר החורבן הותר אבל לא קודם לכן ואמרינן דאין פותחין בנולד אלא בתנאי נולד. 5. היו מהלכין בדרך ובא אחר כנגדן וקבלו נזירות אם זה פלוני או אינו פלוני, לב"ש כולם נזירים וה"ה בכוי שייכא תשע נזירות, לב"ה רק מי שנתקיימו דבריו, ולר"ט אף אחד אינו נזיר דבעי הפלאה, ואם הרתיע לאחוריו לת"ק אינו נזיר ואתי כר"י בכרי ולר"ש יקבל עליו נזירות נדבה בתנאי.

הדגן עלך פרק חמישי!
פרק ששי – שלשה מינין

צדקה לר – לה

*יוצא מן הגפן. *כללי ופרטי ריבויא ומיעוטא.

א. דיני היוצא מן הגפן 1. כל היוצא מן הגפן מצטרפין, אבל החיוב באכילה מן הענבים. 2. השיעור למשנה ראשונה רביעית דמדמי איסורי נזיר לשתייה, ולמשנה אחרונה בכזית דכתיב ענבים לחים ויבשים לא יאכל, ולר"ע אף אם שרה פתו ביין מצטרף. 3. החיוב ביין ענבים חרצנים וזגין בפני עצמן שנאמר וענבים לחים ויבשים, ומכאן אתה דן לכל איסורין שבתורה במין אחד ושתי שמות כגון יין חדש וענבים, ולראב"ע שני חרצנים וזג ונחלקו במשנתנו האם זג זהו הפנימי או החיצון כזוג של בהמה. 4. לאביי אכל חרצן או זג לוקה שתים דאיכא מכל אשר יעשה מגפן היין, ועל חרצן וזג לוקה שלש ולרבא לוקה רק אחת לפי שאין לוקין על לאו שבכללות, ומקשינן שהאוכל ענבים לחים ויבשים חרצנים זגים וסחיטה לוקה חמש ונדחה דלא נשנה הכי.

ב. האיסור ביוצא מן הגפן לרבנן רק יין חרצנים וזגים דדרשי פרט וכלל ופרט, ולר"א אף עלים ולולבים דדרשי ריבויא ומיעוטא. והשמועות 1. לרבנן מיין ושכר פרט מכל אשר יעשה כלל מחרצנים ועד זג פרט, וכמו שהכלל פרי ופסולת פרי דהיינו ענבים וחומץ אף הפרט לרבות בוסר וענבים דכריין, ואין

לומר פרי גמור דא"כ מה הניח לך הכתוב במשמעו. 2. איצטריך מחרצנים ועד זג שכל מקום שאתה מוצא פרט וכלל אינו כעין הפרט אלא נעשה כלל מוסף על הפרט עד שיכתב פרט נוסף לאחר הכלל דומיא דהכא. 3. ראב"ע במשנתנו שמצריך שני חרצנים וזג אמרינן דקסבר כר"א, או אף כרבנן וידעינן לדונו בכלל ופרט מהא שנכתב לאחר הכלל ולא לפניו, ומשנוי הלשון שחרצנים בלשון רבים וזג לשון יחיד דריש דזהו דווקא. 4. לר"א ידעינן לדרשת פרט וכלל ופרט מכי יתן חמור וכל בהמה לשמור, או מן הצאן כבשים ועזים, וכן מקרא מן הבהמה בקר וצאן, וליכא למידחי דתהא חיה בכלל בהמה. 5. ידעינן דפרט וכלל ופרט הוי כעין הפרט מקרא דמעשר שני ונתת הכסף דבעינן כעין הפרט פרי מפרי וגידולי קרקע, וכללא בתרא אהני להוסיף כל דדמי ליה, ופרטא בתרא אהני שלא יהא כלל מוסף על הפרט. 6. בתרי כללי ופרטא מרבינן אף דבר הדומה בחד צד משא"כ בתרי פרטי וכללא בעינן שיהא דומה בשני צדדין, ובמיעט וריבה מרבינן אפילו עלין ולולבין משא"כ בפרט וכלל.

שאלות לחזרה ושינון

א. המח' בהקדש טעות והמקרים (5) הדרן!

פרק ששי- שלשה מינין

דף לד- לה

א. דיני היוצא מן הגפן (4)

ב. המח' בדרשת כללי ופרטי וריבויא

ומיעוטא והשמועות (6)

דף כח- ל

א. עד מתי הבעל יכול להפר לאשתו

בנזירות טהרה (4)

ב. המח' מנין להדרת בנו בנזיר והשמועות

(8)

ג. האיבעיות במגלח על נזירות אביו (4)

הדרן!

פרק חמישי- בית שמאי

דף לא- לג

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖 עם תורתך שעשועי,	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש,
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
	סנהדרין א-ב 📖 עם "יש סדר	מו"ק חגיגה 📖
	לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

☛ ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~155~

המערכת